

โดย นางสาวอาชีนี ปัทมะสุคนธ์ ผู้ช่วยเลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

เชื่อว่า ทุกวันนี้ทุกคนสามารถรับรู้ได้ว่า “โลกกำลังเปลี่ยนไป” เพราะอากาศที่ร้อนจัดจนทำลายสถิติ ฝนที่ตกหนักผิดปกติ หรือพายุที่มาแรงกว่าที่เคย ล้วนเป็นสัญญาณของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นจริง และกำลังส่งผลกระทบต่อทั้งชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจ ไปจนถึงความมั่นคงของประเทศ

คำถามคือ...พวกเราทุกคนจะมีส่วนลดผลกระทบเหล่านี้ได้อย่างไร? คำตอบอาจไม่ได้มีแค่แนวทางเดียว คงต้องอาศัยความร่วมมือทุกภาคส่วน แต่หนึ่งในเครื่องมือที่ได้รับความสนใจ คือการสร้าง “ตลาดคาร์บอนเครดิต” ที่หลายประเทศและไทยนำมาใช้ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกผลักดันให้ประเทศเดินหน้าไปสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน ในปี 2050 (พ.ศ.2593) และสู่ Net Zero ในปีเดียวกัน

ก่อนอื่นมาทำความเข้าใจกันก่อนว่า “คาร์บอนเครดิต” (Carbon Credit) คือปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้จากการทำโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีหน่วยเป็น "ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า" เช่น โครงการปลูกป่าและอนุรักษ์ป่า การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน หรือการจัดการขยะที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น โดยผู้พัฒนาโครงการดังกล่าวต้องขึ้นทะเบียนโครงการและได้รับคำรับรองจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) หลังจากนั้นจึงสามารถนำคาร์บอนเครดิตที่ได้ ไปขายให้กับภาคเอกชนหรือหน่วยงานรัฐที่ต้องการใช้เพื่อความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในรูปแบบ Over the counter หรือตลาดคาร์บอนเครดิต

ทั้งนี้ ก.ล.ต. ในบทบาทของการพัฒนาตลาดทุน ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกิดผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือการลงทุนใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับความยั่งยืน เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ลงทุน รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมให้มีศูนย์กลางซื้อขายคาร์บอนเครดิตภายใต้กำกับดูแลของ ก.ล.ต. ที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส

ตราสารหนี้สีเขียว (Green Bond) ตราสารหนี้เพื่อความยั่งยืน (Sustainability Bond) รวมถึง ตราสารหนี้ที่ผูกพันกับการลดก๊าซเรือนกระจก (Sustainability-linked Bond) ซึ่งในปี 2568 มีการออกแล้วรวมมูลค่ากว่า 141,920 ล้านบาท ทุกคนสามารถติดตามมูลค่าตราสารหนี้กลุ่มความยั่งยืนผ่านเว็บไซต์

<https://sustainablefinance.sec.or.th/Bond> ขณะเดียวกันยังผลักดันให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูล

ด้านสิ่งแวดล้อม ผ่าน 56-1 One Report ทั้งการใช้คาร์บอนเครดิตและนโยบายการลดการปล่อยก๊าซฯ เพื่อให้ นักลงทุนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่รอบด้านและโปร่งใสมากขึ้น

อีกก้าวสำคัญคือ การเปิดทางให้ศูนย์ซื้อขาย นายหน้าซื้อขาย และผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล สามารถให้บริการโทเคนดิจิทัล เพื่อการใช้ประโยชน์พร้อมใช้ที่มีการกำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งคาร์บอนเครดิต (Tokenized Carbon Credit) ใบรับรองการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Tokenized REC) หรือ สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Tokenized Carbon Allowance) ซึ่งสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมาให้บริการได้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลดังกล่าวที่ประสงค์ให้บริการ จะต้องขออนุญาตประกอบกิจการอื่นกับ ก.ล.ต. ก่อนเริ่มดำเนินการ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 กันยายน 2568 ซึ่งนอกจากจะสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนแล้วยังทำให้ตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลมีส่วนช่วยพัฒนาตลาดคาร์บอนเครดิตในไทยด้วย ซึ่งขณะนี้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่สนใจและเข้าหาหรือบ้างแล้ว

นอกจากนี้ ก.ล.ต. ยังอยู่ระหว่างการพัฒนากฎเกณฑ์รองรับการออกและเสนอขายหน่วยทรัสต์ของทรัสต์เพื่อการลงทุนในโครงการสิ่งแวดล้อม (Green Investment Trust: GIT) ซึ่งคาดว่าจะเปิดรับฟังความคิดเห็นเร็ว ๆ นี้ กองทรัสต์นี้จะเป็กลไกที่ช่วยให้ทั้งธุรกิจ ผู้ลงทุน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพและเป็นช่องทางการระดมทุนและมีส่วนช่วยขยายตลาดคาร์บอนเครดิต

เรียกได้ว่า เครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ ที่ ก.ล.ต. สนับสนุน ไม่ได้เป็นเพียงแค่ช่องทางการระดมทุน แต่กำลังช่วยสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนตลาดคาร์บอนเครดิตในทุกมิติ ตั้งแต่การสร้างแรงจูงใจให้ บจ. มีนโยบายหรือโครงการที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การเพิ่มทางเลือกการลงทุนให้ผู้ลงทุนที่ต้องการมีส่วนร่วมในความยั่งยืน

สุดท้ายแล้ว ประโยชน์จะไม่ได้จำกัดอยู่เพียงภาคธุรกิจหรือนักลงทุนเท่านั้น ก.ล.ต. เชื่อว่า จะสะท้อนกลับมาสู่สังคมไทยและโลกใบนี้ ที่มีโอกาสได้หายใจในอากาศที่สะอาดขึ้น และผลักดันให้ประเทศสู่อนาคตที่มั่นคงยั่งยืนได้มากกว่าเดิม
